

Vegir og lendingar í Føroyum

Uppskot frá Poul J. Olsen, lögtingsmanni, javnaðarflokksins vegna um endaliga loysn av veg- og lendingamálum í Norðoyum

Framlagt á tingi í seinastu tingsetu. Málið beint í havna- og veganevndina

Ógvuliga seint hevur gingið við útbýggjanini av vegasambandinum, lendingum og bryggjum í Norðoyum; men undir seinasta landsstýri varð gjørd hin mikla vegatættan fyri allar Føroyar. Sambært hesa ætlan var bergholið í Norðoyum og í sambandi við tað vegurin Viðareði-Hvannasund fyrstu verk, ið gerast skuldu.

Undir seinasta landsstýri varð farið undir at útvega peningin — og peningurin var veruliga útvegaður — at fremja hesi mál; men nú tykist stóðgur at vera komið í.

Fyri at forða fyri at stóðgur kemur í hesar ætlanir og fyri at fáa eina skjóta og endaliga loysn av hesum málum legði P. J. Olsen vegna javnaðarflokkin fram hetta uppskot í seinastu tingsetu:

Vega- og havnanevndin. Føroya lögting.

Í sambandi við veg- og havnanevndarinnar viðgerð av umsóknunum frá kommununum um jättanir til veg- og lendingarbeiði í Norðoyum, loyvi eg nær javnaðarflokksins vegna at gera hesar viðmerkingar og seta fram hesi uppskot.

Útbýggjanin av vegasambandinum og lendingarvirkisfittinum man neyvan vera so stutt komið ávegis nakrastaðni sum í Norðoyum.

Tað eru smábýgdur, ið ikki liggja langt hvør frá aðrari, men vegasambandið er ikki fullgjøtt, hóast langt áramál er farið, síðan tær fyrstu jättanir vórðu givnar, og arbeiðini byrjað.

Sum heild er vegasambandið illa útbýtt og ógvuliga ófullkomið.

Í flestu bygdum er tað ein livstreyt fyri fólk, ið har biva, at lendingarviðurskiftini eru tey bestu; men so er ikki. Ábrotur eru gjørdar; men nógvaðastu eru tær ófullkomnar, ja, í stóðum liggja lendingar framvegis í nærum sama skili, sum tá ið menn á fyrsta sinni bygd hesar oyggjar.

Av størri havnarlássum hava vit bert Klakksvík. Langsamt hevur gingið við útbýggjanini, sjálvt um Klakksvík hevur verið landsins størsta fiskivinnupláss. Av kyrruplássum hava vit so bert bygdin við Hvannasund; men har er ov litlið gjørt. Í Norðdepli er frægtast státt; men har má útbýggjast meira um nýkur stórra vinna skal kunna taka seg upp har og hava tolulig gróðrarlíkindi.

Í Hvannasundi varð farið undir kajbygging, men tað, ið gjørt er,

er ófullkomið og veruliga til líla og onga nýtt vinnuliga. Hitt fyrsta strekkið var liúgt í 1951, og síðan tá er einki gjørt.

Seinastu 4 árin vóru givnar hesar jättanir til kai, veg- og lendingarbeiði:

	kr.
Kaj í Klakksvík	1.900.000
Vegurin Viðareði — Hvannasund	210.000
Hattarvík (bringarður)	6.000
Viðareði (lending Eidsv.)	80.000
Norðdepli (kaj)	85.000
Kunoy (rennistrongur)	20.000
Árnafjørður (bryggja)	70.000
Haraldsund (bryggja)	50.000

Í alt kr. 2.421.000

Út frá hesum loyvi eg mæi at bera fram hesar áheitanir og hesi uppskot við viðmerkingum til og gjøgnum veg- og havnanevndina til Føroya lögting:

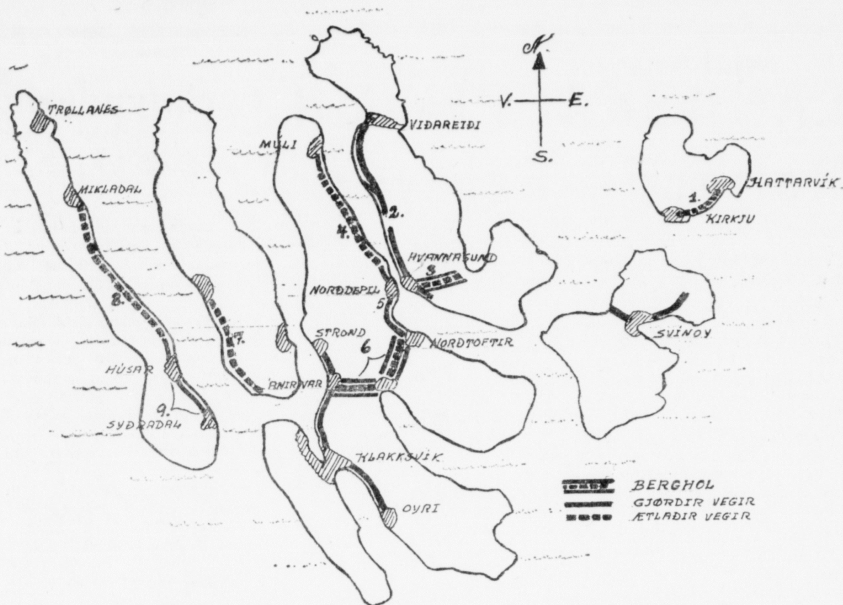
BERGHOLINI Á BORØYNNI OG VEGAGERÐ Í SAMBANDI VIÐ TAÐ

Tað var í 1956, at Føroya javnaðarflokkur reisti málið um berghol á Borðoyinni fyri at binda saman bygdin Klakksvík, Árnafjørður, Norðtoftir, Depil, Norðdepli, Hvannasund og Viðareði.

Bergholið er skitsu- og detaljprojekterað, og leggingin hevur samtykt at veðhalda fyri lán til byggingina.

Eftir teirri stóru lands- og vegatættanini er hetta eitt hátt fremsta mál at fremja, og uppi í hesum er øll vegagerðin í sambandi við byggingina av bergholinum, m.a. fullgjøttan av umvæling av Viðareði—Hvannasundveggin.

Í Hvannasundi varð farið undir kajbygging, men tað, ið gjørt er,

YVIRLIT: 1) Vegsamband millum bygdin Hattarvík og Kirkju 2) Fullgjøttan av vegsambandinum Viðareði—Hvannasund. 3) Berghol frá Hvannasundi til Viðvíkar. 4) Vegsamband Múla—Norðdepli. 5) Fullgjøttan av vegsambandinum Norðdepli—Norðtoftir. 6) Bergholið á Borðoyinni. 7) Vegsamband Kunoy—Kunoyarnes. 8) Vegsamband Mikladal—Húsar. 9) Fullgjøttan av vegsambandinum Húsar—Syðradal.

UPPSKOT

Grein 1.

Landsstýrin verður álagt at greiða lán, sum lögtingin hevur viðtikið at veðhalda fyri til bygging av bergholinum á Borðoyinni og skundað verður undir at fáa arbeiði byrjað.

Grein 2.

Brúgvín um Hvannasund verður projekterað, og landsstýrin verður í sambandi við hina stóru vegatættanina heimilað at útvega pening til kostnaðin av hesi bygging.

Grein 3.

Kostnaðarættan yvir nýgerð ella av umvæling av vegastrekkjum í sambandi við bergholið — vegurin frá Klakksvík til bergholin, millum bergholini í Árnafjørði, frá bergholinum til Norðdeplis og Viðareðis—Hvannasundveggin — verður gjørd beinvegin, og peningurin útvegaður yvir figgjarættanina ella við lánøku, og arbeiðið byrjað beinvegin.

Grein 4.

Við nútíðans amboðum verða hesi arbeiði at gera um somu tíð fyri at fullgjøtt sambandið skjótast gjørligt og fyri at útvega arbeiði til flestar hendur.

ÁÐRAR VEGAGERÐIR

Á tingi eru fleiri umsóknir um stórra og smærri vegagerðir, sum vónandi bæði veg- og havnanevndin og Føroya lögting tekur væl undir við.

Sum longu nevnt eru Norðoyggjar nógvi í afturhond við vegagerðini. Hetta er álvarabrek, tí tað fyrri beinleiðis við ser, at fólk ið rymir av bygdunum, tá tað verður alt ov torført hjá íbúgvunum at sleppa av við teirra framleiðslu. Her verður tí afturgongd í staðin fyri tað rimuliga framgongd, ið skuldi verið, tí nógvar av bygdunum eru

frálíkar landbrúksbygdur, ið kunnu fara undir størframléiðslu av landbúnaðarvörum.

Loyvi mæi í hesum sambandi at fara útum sjálvar landbrúksbygdin, tí vit hava fram úr gott dyrklendi aðrastaðni enn har, búseting nú fer fram — eitt nú Viðvík á Viðoyinni, har almikið av góðum lendi kann grønkast og skapa arbeiði til nógvar hendur, sum eitt lið í strembanini fram ímóti at gera okkum sjálvbjagnar á hesum øki. Við hesum í geyma eiga tí kanningar at fara fram um, hvat tað vil kosta at gera eitt berghol úr Hvannasundi til Viðvíkar — eitt tiltak, ið ivaleyst eisini kann koma at hava týðning fyri samferðsluna.

Fyri at fáa vegasambandið í Norðoyum fult útbýtt verður heitið á nevndina og Føroya lögting um at kanna, projektera og eftir eini 5 ára ætlan at útvega tann neyðuga pening til alla hesa vegabygging.

Teir hovudsvegir, her er talan um, eru:

Hattarvík—Kirkju.
Norðdepli—Múli.
Kunoy—Kunoyarnes.

Húsar—Mikladal.

Afturat hesum koma ymisk smærri vegir í ymskum bygdum, til og frá lendingum o. s. fr. Eisini hesi verða at koma uppi heia 5 ára ætlan.

UPPSKOT

Grein 1.

Landsstýrin verður heimilað at kanna, projektera, gera kostnaðarættan og eftir eini 5 ára ætlan at útvega tann neyðuga pening til fullgjøttan av vegasambandinum í Norðoyum.

Grein 2.

Henda kanning, projektering og 5 ára kostnaðarættan verður at umfata vegastrekkini Hattarvík—Kirkju, Norðdepli—Múli, Kunoy—Kunoyarnes, Húsar—Mikladal,

berghol Hvannasund—Viðvík eins og tey minni vegastrekk, sum umsóknir eru um frá ymskum kommunum.

KAJ- OG LENDINGARARBEIÐI

Kaj- og lendingararbeiði: Í Norðoyum hava verið fyri eini ógvuligari seinari útbýggjan og framvegis er langt frá komið á mál, hagar til henda útbýggjan er komið so langt, sum náttúrvirðis-skiftini loyva.

Hetta er stórt spell fyri hesar bygdur, tí hjá teimum flestu er alt liv og øll vinna treytað av, hvussu lendingar- og havnalagini eru útbýtt.

Heitt verður á havna- og veganevndina eins og Føroya lögting um bestu undirtøku í sambandi við víðari útbýggjan av Klakksvíkar havn, sum verður at fara fram eftir komandi landsvegatættanum.

Í øðrum lagi er tað lendingarnar ella smærri kajgerðir á bygdunum.

Um hetta eru umsóknir frá ymskum kommunum, og vil eg vísa á hesar og mæla til at væl verður undirtrikið.

Á sama hátt sum við teimum átroðkandi vegamálum fari eg at heita á veg- og havnanevndina eins og Føroya lögting at kanna, projektera og eftir eini 5 ára ætlan at útvega tann neyðuga pening til fullgjøttan av øllum; teimum fyriliggjandi arbeiðunum.

Í sambandi við hetta mál skal eg gera hesar viðmerkingar:

1. Í Fugloy er ógvuliga neyðugt, at báðar bygdin fáa lendingar so væl útbýttar sum gjørligt og harundir eisini vegasambandi til lendingarnar.
2. Í Svínøi eru tvær lendingar, ið báðar mugu útbýggjast meira. Til kajgerðina við Víkina er áður jattaður peningur, men arbeiðið ikki gjørt. Við Eidið er neyðugt at útbýggja meira, tá hetta hevur alstóran týðning fyri sambandið til og frá bygdini.
3. Kajgerð í Hvannasundi er ógvuliga neyðug og átroðkandi, tá her eru bestu líkindi fyri útbýggjan av vinnu í sambandi við fiskiveiðu. Her má í samráð við Hvannasunds kommunu kannast, hvussu fram skal fara

AGN

Góður høguslokkur

á goymslu

Pf. BACALAO